

Makine ihracatı 7 ayda 16,1 milyar dolara yükseldi

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) tarafından paylaşılan makine imalat sanayi konsolide verilerine göre, yılın 7 ayı sonunda Türkiye'nin serbest bölgeler dâhil toplam makine ihracatı yüzde 11,1 artarak 16,1 milyar dolar oldu.

18 Ağustos 2023 10:10

Makine imalat sanayi konsolide verilerine göre, yılın 7 ayı sonunda Türkiye'nin serbest bölgeler dâhil toplam makine ihracatı 16,1 milyar dolara ulaştı. Miktar bazında ihracatın yüzde 5,8 gerilediği bu dönemde değer bazında artış yüzde 11,1 oldu. Rusya'ya ihracatın yüzde 157 artarak 1,5 milyar dolara yaklaştığı bu dönemde, Almanya'ya ihracat artışı yüzde 11,6, ABD'ye ihracat artışı yüzde 15,2 oldu. Yüzde 19 artışla 2 milyar dolara ulaşan Temmuz ihracatı ardından, son 12 aylık makina ihracatı yüzde 15,8

artarak 27,5 milyar dolara yükseldi. Haziran sonu itibariyle yıllık makine ithalatı ise yüzde 20,6 artışla 42,3 milyar dolar oldu.

Küresel makine ticaretindeki gelişmeleri analiz ettiklerinde başta parasal sıkılaşıma olmak üzere pek çok faktörün etkisiyle, önceki yıllardan farklı eğilimlerle karşılaştıklarını belirten Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu dünyadaki gelişmeleri şöyle yorumladı:

“Uzun yıllardır yakın işbirliği içinde çalıştığımız Alman Makine ve Ekipman İmalatçıları Birliği’nin (VDMA) raporları küresel sektörün teknolojik lideri Almanya’da tehlike çanlarının çaldığını, Temmuz ayı siparişlerindeki gerilemenin yüzde 15’e ulaştığını söylüyor. Bunun anlamı şirketlerin ölçek ve cirolarının küçülecek olması, yetişmiş nitelikli personelde istihdam kaybı riskinin ortaya çıkmasıdır. Artmayı sürdüreceği belli olan finansman, enerji ve istihdam maliyetlerinin üretici endeksi üzerindeki etkilerinin sektörün rekabetçiliğini sınırladığı, yüzde 20’lere varan fiyat artışlarının da iç ve dış talebin daralmasında etkili olduğu anlaşılıyor. Benzer gelişmeler rakibimiz diğer AB ülkelerinde de görülmekle birlikte, endüstriyel ve ticari alanda en yüksek entegrasyon seviyesine ulaştığımız Almanya’daki her sorun hem bize sirayet edebilecek riskler hem de yaratabileceği fırsatlar bakımından sektörümüzü çok yakından ilgilendiriyor.”

“Orta ve Doğu Avrupa’nın cazibesini gözden kaçıramayız”

Bugüne kadar küresel sıkıntıları aşmak için yoğunlaştıkları ve önemli dönüşler aldıkları Rusya pazarına yönelik kısıtlamaların, ana pazar Almanya'daki gelişmelere ilave riskler oluşturduğunu ifade eden Karavelioğlu şunları söyledi:

“Mal, teknoloji ve hizmetlerin yanı sıra, Rusya'daki askeri endüstriyel kompleksle bağlantılı tüzel ve gerçek kişilere yönelik ihracatı da kapsayan yaptırımlar giderek sıklaşıyor. Buna karşılık bazı Avrupalı ülkeler ticaretin rotasını saptırarak ihracatlarını eski Sovyet ülkeleri üzerinden yapıyor. Bizim imalatçılarımızın bu yöneme tevessül etmediklerini dış ticaret verilerimizden görebiliyoruz. Giderek zorlaşan Rusya ihracatına alternatif olabileceğini düşündüğümüz Orta ve Doğu Avrupa için de gayretlerimizi artırıyoruz. Romanya, Polonya, Sırbistan, Macaristan'da hızlanan yatırımlardan payımıza düşeni almalıyız. Avrupa'nın üretim ve enerji yatırımları yanında, tarımsal faaliyetlerini de yoğunlaştırdığı bu bölgelerin makina imalatçılarımız için sadece ihracat değil, cazip yatırım fırsatları da sunduğuna inanıyoruz.”

“Yerli ekipman mecburiyeti enerji teknolojilerimizi hızlı geliştiriyor”

Yeşil Mutabakat kapsamının baş döndürücü hızla genişleyerek derinleşmesinin, firmaların sera gazı emisyonlarını azaltma çaba ve yatırımlarını yoğunlaştırdığının altını çizen Karavelioğlu zorluklar ve fırsatlar barındıran bu durumun sektördeki yansımalarını şöyle değerlendirdi:

“Kaynak yaratmanın en ucuz ve kolay yolu israfı engellemek olduğundan, imalatçılarımızın doğal yaklaşımı müşterilerine daima en verimli makineleri sağlamak, en az enerji harcayarak en fazla üretim yapan makine ve tesisler geliştirmek. Bu durumun pazara hâkim olması ise, AB’nin birçok direktifiyle teminat altına alınmış. Türkiye’nin en çok sayıda Ar-Ge merkezine sahip sektörü olarak, dünya elektrik enerjisinin en büyük kısmını tüketen elektrik motorları, pompalar, vanalar, havalandırma fanları, kompresörler gibi döner ekipmanlarda ürünlerimizin verim sınıfları ve ihracatlarının hızlı arttığını gözlemliyoruz. Bir diğer gelişme ise enerji üreten ekipmanlarda meydana geliyor. Yeşil enerji yatırımlarının ana unsurları olan solar paneller, rüzgâr türbinleri, jeotermal pompaların üretim ve ihracatları artık ciddi meblağlara ulaşıyor.”

“Talepte daralma ile maliyet artışı birbirini besliyor”

Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye’de de ana gündem maddelerinden birinin enflasyonla mücadele olduğunun altını çizen Karavelioğlu, fiyat istikrarını sağlamak ve cari işlemler açığını azaltmak için atılan adımların sektöre etkisini şöyle değerlendirdi:

“Ticari kredi sınırlamalarında ihracat ve yatırım kredilerinin ayrı tutulması, makine sektörü için olumlu bir gelişme olsa da iç talepte kademeli olarak yaşanacak yavaşlamanın firmaların satışlarını ve nakit akışlarını etkileyeceği çok açık. İç ve dış pazardaki daralmanın yanında artmayı sürdüren mali külfetlerle de baş edebilmek zorundayız. Temmuz itibarıyla maliyetlerimize ücret düzenlemeleri, akaryakıt fiyatları ve vergi artışları gibi yeni unsurlar

eklendi. Kurdaki nispi artışın ihracata olumlu etkisi kayıplarımızı henüz telafi edememiş olsa da, yeni yatırımlara yönelik pozitif ayrımcılığın ve desteklerin süreceğine dair açıklamalar makine imalatçıları için önemli. Enflasyon yüksek seyrederken kurların yine yatay bir seyre girmiş olması bizi endişelendirse de, Eximbank kredilerindeki görece rahatlatma ve Merkez Bankası'nın yatırım reeskont kredilerini yeniden hareketlendirme vaadi ümit veren diğer gelişmelerdir. İthalatın dizginlenmesi gereğine yönelik resmi beyan ve çabalar ise, ithalattan en muzdarip sektör olarak yakından izleyeceğimiz ve destek vereceğimiz konular olacaktır.”